

Børnenes Kulturhus

Små aftryk - Store indtryk

INDHOLD

Velkommen til Børnenes kulturhus	5
Hvem er vi?	7
Profilområde	8
Vision og mål	14
Pædagogisk platform	17
Børnesyn	18
Leg	19
Børnefællesskaber	20
Pædagogisk læringsmiljø	20
Læring	21
Dannelse og børneperspektiv	22
forældresamarbejde	23
Børn i udsatte positioner	23
Sammenhænge	25
Syn på personalet	26
Personaleoversigt	27
Arbejds måder og metoder	28
Fysisk miljø	33
Æstetiske fag	38

Samarbejde	41
litteratur der inspirerer	43
Tak for nu – håber vi ses!	44

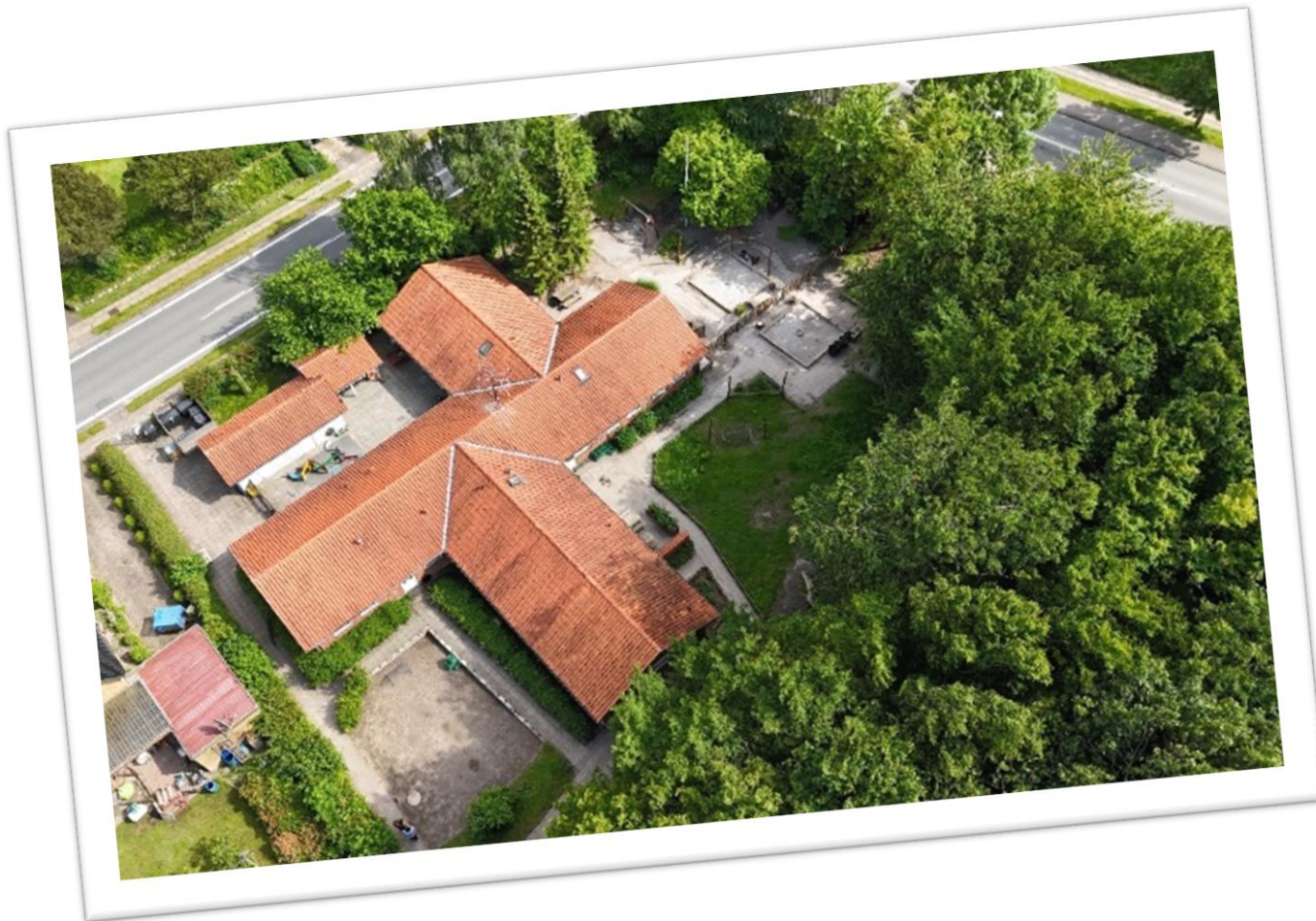

VELKOMMEN TIL BØRNEENES KULTURHUS

Hej! Og velkommen til.

Du sidder lige nu med et hæfte i hånden som er vores forsøg på at præsentere os så udførligt som muligt over for lige netop dig. Det kan være du er forældre til et barn der allerede går hos os, måske er du på udkig efter et dagtilbud til dit barn. Du kan også være en pædagogstuderende, der vil finde det helt perfekte praktiksted eller en kommende kollega, der gerne vil finde lige netop den arbejdsplads, der passer til dig. Men du kan også være en af vores mange samarbejdspartnere, en byrådspolitiker, en journalist, kulturantropolog eller noget helt andet. Men fælles for jer er, at I blevet nysgerrige på, hvad Børnenes Kulturhus er. Så kom med! - og gå på opdagelse i vores beskrivelse af vores hus, vores arbejdsmetoder og frem for alt vores herlige børn.

HVEM ER VI?

Børnenes Kulturhus er en integreret institution med børn fra 0-6 år. Vi er en del af Dagtilbud Sønderborg city som består af 11 afdelinger placeret i skoledistrikterne Alssund Skole, Sønderkov Skole og Ulkebøl Skole.

Vi har til huse på Damgade i Sønderborg by tæt på Mølledammen og grønne områder.

Vi har en fantastisk stor og dejlig naturlegeplads rundt om hele huset, med bakket terræn, gemmesteder, store træer, rum i rummet og udeværksteder.

Vi er en engageret personalegruppe bestående af en pædagogisk leder, otte pædagoger, to pædagogiske assistenter, en medhjælper, samt to husassistenter. Derudover modtager vi studerende fra UC syd. Det pædagogiske personale og børn er fordelt på tre aldersopdelte grupper: Krummerne, Spilopperne og Krudtuglerne.

Krummerne	Spilopperne	Krudtuglerne
Vuggestue 0,6- 3 årige	Vuggestue/ Børnehave 2-4 årige	Børnehave 3-6 årige

PROFILOMRÅDE

Børnenes Kulturhus er en integreret institution for 0-6 årig. Det er det lille hus med plads til leg, fællesskab og traditioner. Som barn i Børnenes Kulturhus bliver man en del af et værdifuldt fællesskab, hvor børn og voksne har en legende tilgang til hverdagen. Vi vægter traditioner højt og ser de årlige tilbagevendende begivenheder som værdifulde aktiviteter, der har stor værdi for den enkelte og fællesskabet.

Gennem mere end 40 år har vi skabt rammerne for børns hverdag, hvor de har kunne udfolde sig kreativt og lære om fællesskabets værdier.

I 2022 valgte vi at bygge videre på dette ved at fokusere endnu mere på kultur og kulturelle udtryksformer. Dette var springbrættet til at højne vores faglighed og få et øget fokus på barnets perspektiv i de æstetiske læreprocesser.

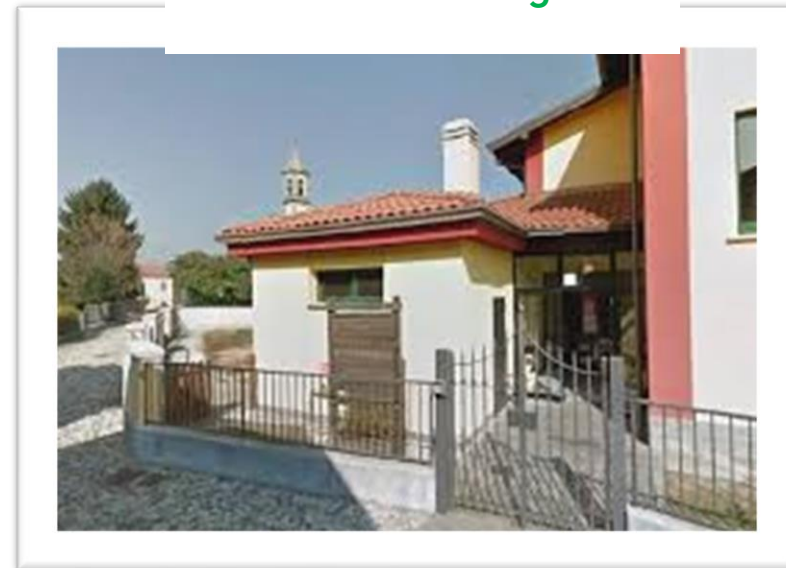
I samarbejde med Vidensby fik vi kontakt med Kulturbarnehagen Leangen i Trondheim, Norge. Ad to omgange har i alt fire medarbejdere samt den daglige pædagogisk leder været på besøg hos dem og hentet inspiration. De har været en stor kilde til nye idéer og tanker i forhold til vores pædagogiske tilgang til arbejdet med kulturformidling.

Derudover har vi haft to besøg af pædagoger fra den italienske institution Scuola dell'infanzia Ugo Bassi, der er inspireret af Reggio Emilia pædagogikken. Også her fik vi, med hjælp fra Vidensby, mulighed for at sende to medarbejdere til Italien for at besøge deres institution. Igen kom vi hjem med kufferten fuld af inspiration. Derudover har vi alle løbende arbejdet med at udvikle vores kompetencer og viden inden for kulturformidling og æstetik.

Vores profilområde er derfor de æstetiske læringsprocesser med fokus på leg, fælleskab og traditioner. Vi arbejder med at skabe en øget bevidsthed om at værdisætte børnenes perspektiv i vores aktiviteter. I praksis taler vi om, at vi skal sætte os på vores hænder og lade børnene være kreative ud fra egne forudsætninger. Eksempelvis har vi i efteråret 2023 arbejdet med emnet "Råstof", hvor vi arbejdede med at værdisætte børnenes egne deltagelsesmuligheder i arbejdet med kunst.

Scuola dell'infanzia Ugo Bassi

“Det er ved at forstå legen som en æstetisk udtryksform, at det giver mening, at tale om legen i egen ret, og at legen har en værdi i sig selv ligesom alle andre kulturelle og æstetiske udtryksformer”

Kaare W Nielsen; *Fortælling, dramatisering og leg*

Legen har afgørende betydning for børns udvikling på mange områder. Den udvikler kreativ tænkning, trangen til at udforske, samarbejdsevne og den udvikler evnen til at mestre modgang og håndtere udfordringer. Det er her, de øver sig på social samspil og opnår livsvigtige færdigheder. Vores rolle i legen er skiftende alt efter, hvor børnene er. Vi positionerer os henholdsvis foran, ved siden af og bag ved børnenes leg.

En gruppe børn på mellemgruppen leger samling. De skiftes til at være den voksne og dermed være den, der er styrende i samlingen. Det er tydeligt at se, at de spejler det, de har set de voksne gøre. Med start i garderoben, går de hånd i hånd ind og sætter sig i en rundkreds på gulvet, deler frugt ud og synger farvel sang. Alt sammen styret af børnene selv ud fra det de oplever på daglig basis sammen med det pædagogiske personale.

Vi er løbende i dialog omkring vores læringsmiljøer inde og ude som stilladser for børns deltagelsesmuligheder. En arbejdsgruppe har bl.a. udarbejdet læringskasser til brug på legepladsen.

Det pædagogiske personale skaber rammen for, at børnefællesskaber kan opstå. Alle børn har brug for at være en del af et inkluderende fællesskab. Vores mål er at lære børnene at give plads til hinanden både i de planlagte aktiviteter såvel som i de spontane lege, der opstår. Vi guider og hjælper børnene med at komme ind i legen. Vi er opmærksomme på det enkelte barns deltagelses muligheder og vi giver dem øve baner i små og store fællesskaber i løbet af dagen.

I forbindelse med et Tour de France projekt, tog Krummerne sammen på tur rundt om Mølle dammen på scootere. Her var der fokus på fællesskabet og det enkelte barns deltagelses muligheder, idet de ældste børn kørte på scootere imens de to yngste, som endnu ikke kunne gå, var med i klapvogn og agerede heppekor med flag og råb. Alle børn var iført en prikket bjergtrøje, som de selv havde lavet. Turen rundt foregik i forskellig tempo, således at der var nogle børn, der susede afsted imens andre havde brug for flere pauser. De børn der var forrest stoppede indimellem op og heppede på de andre børn. På hjemturen blev Krummerne mødt af de store børn fra Krudtuglerne, som heppede ved lågen. Efterfølgende blev billederne hængt op for at værdisætte den fælles oplevelse, Krummerne havde haft sammen.

Ovenstående er et eksempel på en aktivitet, der opstod på det pædagogiske personales initiativ fordi Tour de France kom til Sønderborg i 2022. Dette var en enestående begivenhed, som vi også ville delagtiggøre børnene i ud fra deres forudsætninger. Bybilledet bar dette år tydeligt præg af begivenheden og gjorde det derfor synligt for børnene at der var noget særligt der skulle ske. Tour de France er derfor ikke blevet en tradition for os. De begivenheder vi markerer er en blanding af kirkelige højtider, mærkedage og regionale traditioner.

Hellig tre konger

Fastelavn de luxe

Påske

Sct. Hans
med Olga
Polka Prike

Wood Sculpture
med fælles tur til
stranden

Bedsteforældredag
Børnehavens
fødselsdag

Julefrokost om dagen
for spilopperne og
krummerne

Ringridning
Koloni

Kulturnat
Gamle børns fest

Julefrost om
aftenen for
krudtvalerne

Juletræsfest med
Lucia og Lille Per
optog

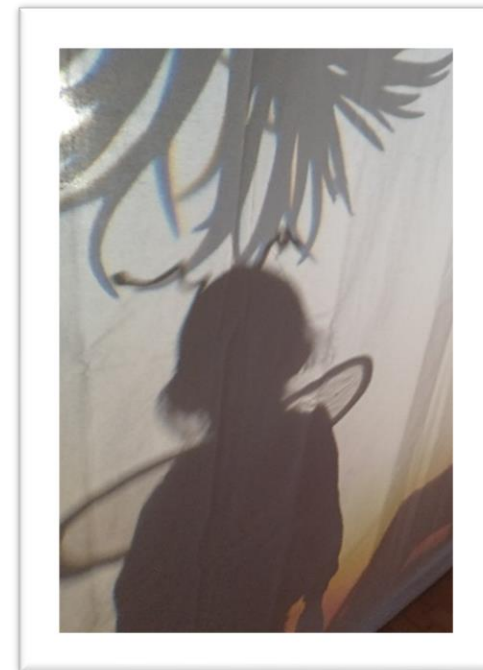

VISION OG MÅL

I Børnenes Kulturhus har vi et helhedssyn på barnet i en social og kulturel kontekst. Vi er bevidste om vores kulturhistorie og ønsker at bidrage til udviklingen af fremtidens kultur. Kulturformidling er en vigtig del af vores hverdag, hvor musik, drama og formning er med til at bidrage til denne proces. Vi anser også fysisk aktivitet og madglæde som vigtige elementer i barnets hverdag. I Børnenes Kulturhus har vi kvalificeret personale, som gennem fælles værdier og pædagogisk tilgang bidrager til, at barnet får en god start på livet. At personalet har forskellige kompetencer, ses som en styrke i arbejdet med kerneopgaven: **Børnene har ret til en god dag i et udviklende og lærerigt miljø**

Vores mål er at alle børn opnår et positivt og stærkt selvbillede. Vores opgave er derfor at:

- sikre barnets behov for omsorg og trivsel
- fremme læring og dannelse
- gøre det muligt for børnene at opleve at være en del af et fællesskab, hvor de bliver mødt og anerkendt for den de er
- gøre det muligt at børnene oplever glæden ved at lege
- gøre det muligt at opleve venskaber
- gøre de muligt at opleve lyst til at lære nyt og udforske verden

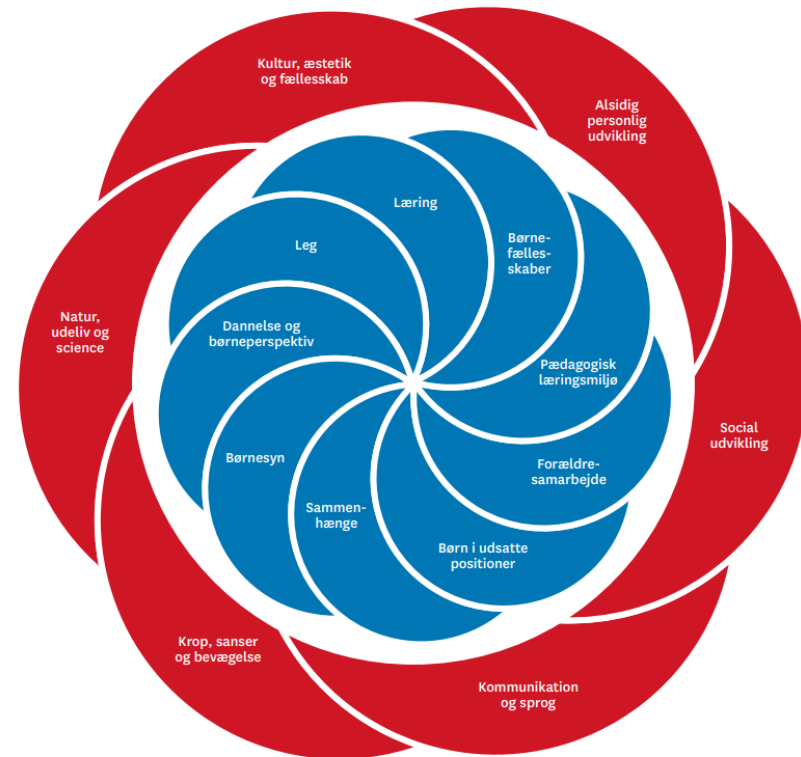
“Når vi lader vort eget lys skinne, gir vi ubevidst andre mennesker lov til at gøre det samme. Når vi frigør os fra vore egne begrænsninger, befrier vores tilstedeværelse automatisk andre”

Nelson Mandela

PÆDAGOGISK PLATFORM

De styrkede pædagogiske læreplaner udgør på nationalt plan rammen for det pædagogiske arbejde og har til formål at sikre øget læring, trivsel og udvikling for alle børn. Figuren viser, at hvert læreplanstema (de røde blade) er forbundet med hvert enkelt af de andre læreplanstemaer, og at udgangspunktet for et samlet arbejde med den pædagogiske læreplan er det pædagogiske grundlag (de blå blade). Sammen med brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring udgør de den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan for Børnenes Kulturhus tager udgangspunkt i vores profil samt vores vision og mål. Vi bruger den i vores daglige arbejde med temaerne og tilrettelæggelsen af vores struktur og læringsmiljøer.

Hos os er det vigtigt at børnene bliver mødt af positive voksne, der tager ansvar for relationen. Det har betydning, at børnene får mulighed for at danne relationer på kryds og tværs og føler sig som en del af et børnefællesskab. I fællesskabet gives børnene mulighed for trygt at gå på opdagelse, lege og udvikle sig sammen med andre børn og voksne. Vi ser det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det er i relationen og tilknytningen til andre, at barnet vokser og lærer. Vi arbejder ud fra RARRT-principperne som bygger på:

- Relationer skaber individet (vide)
- Anerkendelse åbner for udvikling (være)
- Ressourcer frigiver potentiale (se)
- Refleksion udfordrer selvfølgeligheder (tænke)
- Teori kvalificerer praksis (handle)

[Center for Dynamisk Psykologi](#) | [Skive](#) | [Facebook](#)

LEG

Barnet ejer legen – legen ejer barnet. At give sig hen og lukke alt andet ud er befriende dejligt.

Barnet kan lege alene eller i sammen med andre.

Leg er frivillig, lystbetonet, indre motiveret, egen initieret og spontan. Den skabes undervejs uden formål.

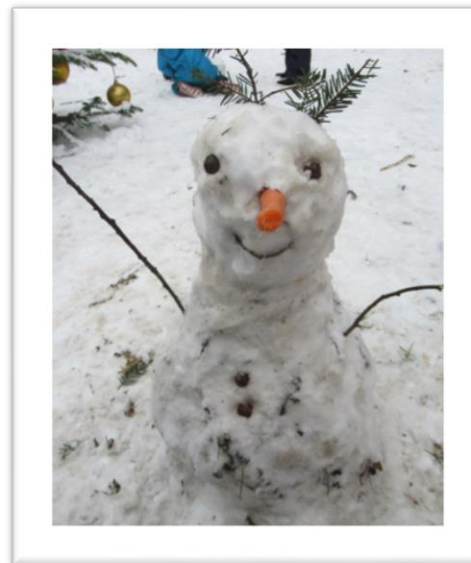
Leg giver glæde, humor, spænding og oplevelse af fællesskab.

I leg kan det som opleves vanskeligt bearbejdes. Man kan udleve ting når det bare er "noget vi leger".

Leg er kontekst afhængig. Det er vi bevidst om når vi indretter legemiljøer.

I legen er det pædagogiske personale observatør, tilrettelægger, inspirator, positive vejledere og deltagere på barnets præmisser.

Den voksne er bevidst om at være erfaringsdanner i forhold til at gå foran, ved siden af og bagved.

BØRNEFÆLLESSKABER

Vi skaber rammen for, at børnefællesskaber kan opstå.

Alle børn har brug for at være en del af et inkluderende fællesskab.

Vi lærer børnene at give plads til hinanden både i de planlagte aktiviteter som i de spontane lege der opstår.

Vi guider og hjælper børnene med at komme ind i legen. De små børn spejler sig i de ældre børn og de ældre børn, drager omsorg for små.

Vi er særlig opmærksom på det enkelte barns deltagelse i fællesskabet. Fællesskabet skal rumme pladsen til, at det enkelte barn kan udvikle sig. Både i det store og det lille fællesskab.

PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ

Vi er optaget af hvordan vi skaber læringsmiljøer med de bedste betingelser for æstetiske og kulturelle oplevelser for alle børn.

Vi ser det pædagogiske læringsmiljø som et mødested – ikke så meget et fysisk mødested, men et møde mellem børn og voksne, hvor der er nærvær og deltagelse. Det kan være en samtale, hvor vi sammen opdager noget, der optager os, hvor vi som voksne ikke har nogen dagsorden – vi taler med barnet. Samtalen er et spejl, hvor barnet får øje på sig selv og sine oplevelser gennem den voksnes nærvær og gensvar. Vi har derfor en særlig opmærksomhed på at bruge samtalen både før, under og efter en æstetisk oplevelse. Via åbne spørgsmål lader vi barnet være "opdager" i eget liv.

LÆRING

Barnet gør sig erfaringer med de æstetiske læreprocesser og udvikler evne til at formidle egne indtryk. Leg og læring er universelt i børnehavehverdagen og fletter sig naturlig ind i hinanden.

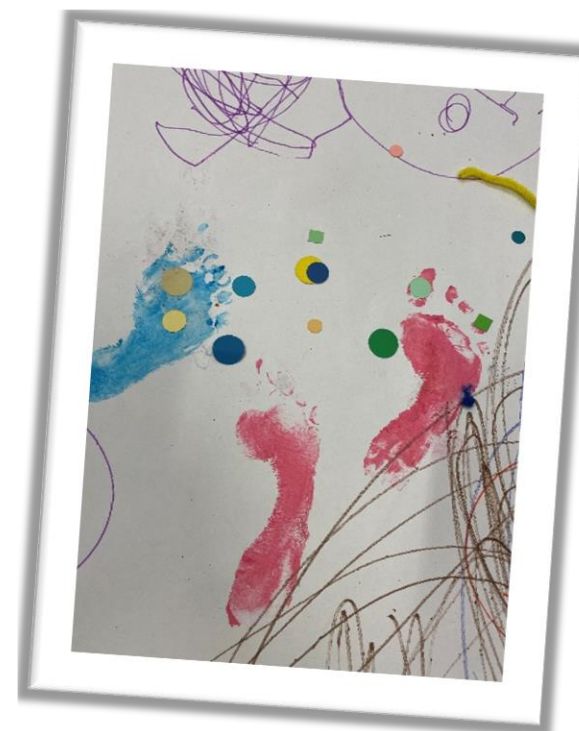
Kundskab og viden fæstner sig i større grad når flere sanser er i brug i læringsituationen.

Læring er en aktiv proces. Man lærer gerne fordi man har lyst, men det man lærer eller erfarer kan også være negativt eller ubehageligt. Det er derfor vigtigt at de voksne er observante og nærværende, også når de ikke er deltagende i aktiviteten eller legen.

Udfordringer som er tilpasset barnets evner og forudsætninger giver en følelse af mestring og positiv udvikling.

Barnet lærer hele tiden i mødet med verden, andre mennesker og sig selv. Erfaringsbaseret kundskab indgår i dannelsesprocessen.

Hos Krudtuglerne er der i forbindelse med projektet Råstof blevet etableret et kreativt værksted, hvor børnene har fri adgang til forskellige materialer, som de kan benytte sig af, hvis de vil skabe noget kreativt. Børnene har forskellig tilgang til de nye muligheder, men især et barn tøver meget i forhold til at bruge det nye kreative værksted. Det er først, da projektet egentlig er afsluttet, at barnet nærmer sig værkstedet og begynder at skabe sine egne værker.

Dannelse er en livslang proces i mødet med det ukendte i verden og i andre mennesker. Hvem og hvad barnet møder og har en relation til, har derfor stor betydning i dets dannelsesproces.

Barnet møder verden med nysgerrighed, det undrer sig og forsøger at skabe mening. Dette refleksionsarbejde fører til kundskab og erkendelse. Nærværende voksne som møder barnet i sin undring bidrager til barnets egen erkendelse.

I dannelsesprocessen bidrager de voksne til at barnet udvikler kritisk tænkning og etisk vurderingsevne. At udvikle sig som modig, selvstændig og ansvarlig deltager i det demokratiske fællesskab, er en del af dette. Lige så vigtig er det at udvikle en stærk positiv selvopfattelse og troen på sig selv. På den måde vil barnet kunne yde modstand, udvikle handlingskompetence og bidrage til ændringer. Dette kræver et personale som ved hvornår støtte, udfordring, anerkendelse og vejledning er nødvendig og som lader hvert enkelt barn opleve, at deres mening betyder noget.

Øget mangfoldighed og individualisering giver behov for demokratiforståelse. Gennem leg og aktiviteter lærer børn at respektere forskellighed. I det børnene oplever de voksne positive holdninger til at være sammen i et fællesskab, lægges der et fundament for, at de kan blive aktive handlende mennesker i et demokratisk samfund.

”Kunst er, når et hjerte formår at røre et andet”.

Gunhild Brethvad; Den lille kunstnersjæl

FORÆLDRESAMARBEJDE

Vi ser forældrene som den vigtigste resurse i barnets liv, derfor har vi også brug for et tæt samarbejde om barnets dannelse, udvikling og trivsel. Den daglige dialog er vigtig for barnets trivsel idet selv små ændringer i barnets dagligdag, hjemme såvel som i institutionen, kan have betydning for det enkelte barn. Forældrenes opbakning til tiltag i børnehaven betyder meget, når det skal lykkes. I løbet af barnets tid i Børnenes Kulturhus vil der løbene tilbydes samtaler med forældrene, hvor barnets trivsel er i centrum.

Vi opfordrer forældrene til at tage ejerskab i deres barns hverdag i institutionen ved at deltage i forældre arrangementer og byde ind med deres kompetencer i vores daglige arbejde. Som eksempel kan nævnes forældre som bød ind med et musisk indslag til fællessamling, da huset i foråret 2023 havde musik projekt til stor glæde for børnene. Derudover byder vores forældre ind med håndværksmæssige kunnen i form af hjælp til at sy kostumer til hellig tre konger, bygge krible krable kasser, male og meget andet.

Vi har et velfungerede forældreråd bestående af forældre fra alle tre børnegrupper. De står for at arrangere sommerfest og arbejdsdage, lave høringsvar, svarer på spørgeskema i forbindelse med KIDS tilsyn. De er forældregruppens talerør, hvis de ønsker at et større emne skal vendes i personalegruppen.

BØRN I UDSATTE POSITIONER

Vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Børn i udsatte positioner er en sammensat gruppe. Det kan være børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for

fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt. Vi har øje på barnets ressourcer og kompetencer og lægger vægt på relationen mellem barn-barn, barn – voksen. Alle har brug for at blive mødt med positive forventninger.

Når et barn har brug for noget ekstra i forhold til trivsel, udvikling og læring vil vi i samarbejde med forældrene udarbejde en handleplan. Der vil være mulighed for at inddrage eksterne samarbejdspartnere, der kan være med til at understøtte de givne tiltag der skal til, for at barnet trives og udvikles. For at fremme børn i udsatte positioners trivsel, læring og udvikling, ser vi som personale på, hvordan vi kan justere læringsmiljøet omkring barnet, for at det får de bedste muligheder for deltagelse i læringsmiljøet, samt at blive en del af fællesskabet i huset og derved opnå en større trivsel.

I praksis går vi ind og kigger på hvordan vi kan tilrettelægge dagen, for et barn i udsat position. Det kan være et barn der har svært ved at være en del af en større gruppe. For at imødekomme barnet deles gruppen op i mindre grupper. Ydermere går vi ind og kigger på, hvad barnets styrkesider er og "dyrker" disse for at barnet får succesoplevelser, her får de andre børn øjnene op for, at barnet kan noget på denne arena. Vi har øje på vores egen pædagogiske praksis og relation til det enkelte barn.

Ved behov tilkalder vi inklusions teamet, som hjælper os med at få øje på, hvor vi kan justere læringsmiljøet, den pædagogiske praksis og relations forholdene børnene imellem. Undervejs er vi i en tæt kontakt med barnets forældre, hvor vi har en tæt dialog omkring deres barn og om, hvad det er vi arbejder med i institutionen og hvad forældrene kan gøre hjemme, for at hjælpe barnet bedst muligt på vej. Vi tilbyder også trivselssamtaler, hvor vi i fællesskab med forældrene og eventuelle eksterne samarbejdspartnere kan udarbejde en handleplan for det enkelte barn.

I barnets første møde med Børnenes Kulturhus er vi opmærksomme på at vi som personalet aktivt skaber en tryk relation til barnet præget af forudsigelighed, tilknytning og omsorg. Vores fysiske og psykiske tilgængelighed er afgørende i dette arbejde. Vi vægter derfor et tæt samarbejde med fokus på relations dannelsen, her er forældrenes fortælling om barnet vigtigt for os. I det første møde med nye forældre har kontaktpersonen den primære rolle i at etablere en opstartssamtale som typisk vil foregå på barnets første dag i dagtilbuddet.

Denne tilgang bruger vi også når barnet internt skifter gruppe fra Krummerne til Spilopperne og fra Spilopperne til Krudtuglerne. Derfor indkalder vi ved behov til et overgangssamtale med forældrene, hvor personalet fra den nuværende samt kommende gruppe deltager.

For kommende skolebørn etableres brobygningsdage, som foregår på Sønderskov skole, Ulkebøl skole og Alssundskolen i marts og april måned, hvor børn, der skal gå på samme skole, lærer hinanden og de voksne fra SFO/skole at kende. Nye relationer skabes blandt børn og voksne ved at der igangsættes lege, der understøtter læringsfællesskaberne både inde og ude. Det er med til skabe en tryk, når de starter i SFO/skole.

I efteråret indkaldes forældrene til kommende skolebørn til en samtale om skoleparathed. I alle disse overgange er forældrene vigtige medspillere i at give barnet en tryk oplevelse.

SYN PÅ PERSONALET

Børnenes Kulturhus er en lærende organisation. Vi har fokus på udvikling og uddannelse af personale og vi holder os fagligt opdaterede.

Den vigtigste enkeltfaktor er den voksnes åbenhed over for og medvirken i børns initiativer.

Vi er kulturformidlere og kulturudviklere, og vi er bevidste om vores påvirkning som rollemodeller.

Vi er kreative, initiativrige, inspirerende og giver impulser til videre leg eller aktivitet. Vi kender materialer og redskaber og forpligter os til at gå på opdagelse med børnene i de kreative processer.

Vi bruger humor og spreder glæde, men er også bevidste om vores definitionsmagt.

Vi har kompetencer, erfaring og viden om børn, og giver børnene gode og varierede oplevelser.

Vi er anerkendende over for børnene, vi er empatiske og ydmyge i tilgangen til samspil og leg med børnene. Vi er opmærksomme. Vi ser, lytter og respekterer mangfoldigheden i børnegruppen og giver et ligeværdigt og meningsfyldt tilbud til alle.

Vi er i hjertehøjde med børnene.

PERSONALEOVERSIGT

Annette Daglig pædagogisk leder

Krummerne

Elisabeth Pædagog

Heidi Pædagog

Kira Pæd. assistent

Mathilde Medhjælper

Anton Medhjælper

På barselsorlov

Spilopperne

Christina Pædagog

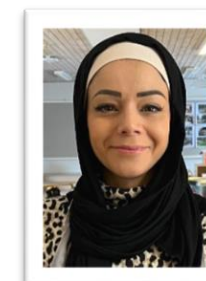
Madita Pædagog

Bettina Pædagog

Frederikke Medhjælper

Sabah Husassistent

Krudtuglerne

Annette Pædagog

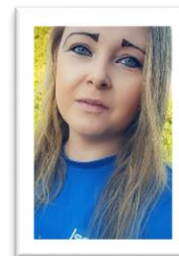
Lise Pædagog

Dorte Pædagog

Lasse Pæd. Assistent

Christina Personlig assistent

Genta Husassistent

ARBEJDSMÅDER OG METODER

Vores arbejds måder er tæt knyttet til vores pædagogiske grundsyn som kommer til udtryk i samspejlet med børnene. I forhold til vores metoder udgør vores kerne RARRT principperne, et fokus på inkluderende fællesskaber samt dialoger rammesat ud fra coachende kommunikation.

De fire små cirkler er de temaer vi har fokuseret på i 2023 og 2024. Temaerne er blevet planlagt og gennemført så de er tilpasset børnenes interesser og nærmeste udviklingszone. Projekterne varer over længere tid og giver dermed mulighed for fordybelse, som sætter gang i nye impulser i børnene. Børnene får igennem projekterne erfaring med brug af inden- og udendørs områderne, rekvisitter og legemateriale.

Kernen og temaerne er omkranset af de styrkede læreplaner som på nationalt plan udgør rammen for det pædagogiske arbejde og har til formål at sikre øget læring, trivsel og udvikling for alle børn

RARRT principperne er en tilgang, der er baseret på at skabe udviklende relationer. RARRT er sammensat af fem vigtige principper for at etablere et sundt relationelt fundament. RARRT står for relationer, anerkendelse, ressourcer, refleksion og teori. Denne tilgang betyder, at vi fokuserer på at opbygge stærke relationer med børnene og deres familier. Vi anerkender og værdsætter børnenes ressourcer og styrker og tager udgangspunkt i deres interesser og behov.

Arbejdet med inkluderende fællesskaber er en essentiel del af vores pædagogiske praksis. Inkluderende fællesskaber bygger på antagelsen om, at børn udvikler sig gennem samvær og samspil med andre. Det er vigtigt for børnene at opleve, at de hører til i de fællesskaber, der er en naturlig del af deres hverdag. Derfor er det afgørende, at børnene har adgang til forskellige former for fællesskaber, hvor de kan deltage meningsfuldt samt påvirke fællesskaberne.

Vi bruger coachende kommunikation som en metode til at skabe en dialog, hvor flere muligheder for at løse en udfordring udforskes i fællesskab. Samtalen bliver rammet ind, og det bliver tydeligt, at vi er enige om at befinde os i et "rum", hvor vi er nysgerrige på hinanden og samarbejder om at finde en meningsfuld løsning.

Sang og musik

I foråret 2023 havde vi særligt fokus på sang og musik, hvor vi ville inspirere børnene til synge, spille og udtrykke sig sammen, enkeltvis og det store fællesskab. Børnene kom i forløbet til at opleve sang og musik på forskellige måder, både som udøvende og iagttagende. De kom til at mærke musikken med kroppen, sanserne og følelserne. Temaet fik derfor titlen : "Syng så hjerterne banker". I forløbet samarbejdede vi med Sangcenteret og var til afsluttende koncert på Alsion sammen med andre dagtilbud

Måltid

Måltidet er det integrerede samlingspunkt for børnene i Børnegården Damgade. Måltidet skaber pædagogiske muligheder for udfoldelse af børnenes sanselige oplevelsesverden. At være deltagende i et fælles måltid skaber mulighed for fordybelse og sansning af måltidet. Med madordningen sikres børnene en fælles oplevelsesramme, hvor maden kan blive oplevet sammen med en god ven. Maden vil i de nogle tilfælde stå i kontrast til den madkultur, der er i hjemmet. Dette ser vi i Børnegården Damgade ikke som en udfordring, men som en mulighed for nye sanselige oplevelser. Oplevelser, der igennem samtalen om måltidet, løfter den sanselige oplevelse til egentlig viden.

Kunst og æstetiske processer fik arbejdstitlen Råstof. I processen med at blive til Børnenes Kulturhus blev vi opmærksomme på at vi som personalegruppe havde brug for et fælles sprog omkring arbejdet med værkstedsaktiviteter. Den voksnes rolle blev derfor at rammesætte aktiviteten så børnene følte sig tilpas trygge og havde rum til at fordybe sig, udforske noget og udtrykke sig. Sammen med børnene at udfordre, undre, undersøge, bruge og have dialog om materialer, medier og værktøjer. Personalet blev udfordret i at skulle "sidde på deres hænder" og lade børnene selv gå i gang med de valgte aktiviteter. Fokus var på processen frem for produktet – på trods af det (eller på grund af det) så vi gang på gang produkter af den fineste slags. Børnene levede sig ind i det og tog det meget seriøst. De lavede simpelthen kunst.

Håndens arbejde fik i processen en ny betydning i forhold til den oprindelige. Et besøg fra en italiensk børnehaver der arbejder ud fra Reggio Emilia principperne inspirerede os til at afprøve en anderledes og mere børneinspireret tilgang til aktiviteter. Udgangspunktet var som i Råstof projektet at de voksne skulle sidde på deres hænder. Den voksnes rolle var at udforske det børnene var optagede af ved at stille børnene åbne spørgsmål. Emnet for hvad der skulle undersøges nærmere blev derfor valgt af børnene. De voksne muliggjorde processen ved at stille materialer til rådighed. Det fælles udgangspunkt var børnebøger om Alfons Åberg og Pippi Langstrømpe.

Som dokumentation af vores projekter, lægger vi vores læringsmodel på Aula, så forældrene også kan se, hvad vi arbejder med, samt vores pædagogiske tanker med projektet.

Vi prioriterer ture ud af huset og da vi ligger centralt i byen i et grønt område går turene både ud til andre børnehaver, stranden, havnen, skoler samt kulturelle tilbud som Sønderborg slot, Dybbøl Mølle, Multikulturhuset og Alsion

I forbindelse med vores projekter afholder vi forældre arrangementer, hvor de bliver inviteret til, at komme og se hvad vi har arbejdet med, samt selv prøve de ting af vi har lavet.

Vi holder månedlige refleksionsmøder og personalemøder, hvor vi sammen undersøger vores pædagogiske praksis, reflekterer over vores pædagogiske handlinger og evaluerer de emner vi arbejder med.

FYSISK MILJØ

Børnenes kulturhus er opdelt i tre grupper. Krummerne for de 0-3 årige, Spilopperne for de 2-4 årige og Krudtuglerne for de 3-6-årige. Hver gruppe har et stort grupperum, samt et mindre legerum, som på hver gruppe har fået sin egen funktion. De mindre legerum kan bruges af alle grupper, så ALLE børn får gevinst af indretningerne.

Alle tre grupper er indrettet, så møbler kan flyttes rundt og nye legefunktioner kan opstå efter behov. Der er indrettet læsehjørner på hver gruppe, hvor børnene kan blive inspireret til at få læst højt, eller selv gå på opdagelse i bøger og historier. Vi hænger billedmaterialer op som inviterer til dialog og samtaler børn og børn, samt børn og voksen i mellem. Det kan være billeder af fællesoplevelser, oplevelser hjemmefra eller billeder fra historier og eventyr. Der er god gulvplads til at lege og bygge på, samt bordplads til at spille, tegne eller lave andre kreative sysler.

Vi arbejder i temaer hen over året, hvilket også er tydeligt i huset, da læringsrummene ændrer sig alt efter, hvad der arbejdes med. Vi inddrager i det daglige børnene i indretningen af børnemiljøet, og laver tiltag med udgangspunkt i det børnene fortæller os verbalt, viser os i deres leg og ageren. Vi har forskellige rum, med forskellige muligheder, hvor der kan leges på forskellige måder (krea, rolleleg, bevægelseslege og drama)

Hos Krummerne fungerer det lille legerum både som tumlerum og fordybelsesrum. Om morgenen danner rummet rammen om gruppens samling og sikrer at samlingen kan foregå i ro og uden forstyrrelser.

Hos Spilopperne har vi indrettet et teaterum. Her kan børnene klæde sig ud og gå på opdagelse i fortællingens og teaterverdenen. Her kan børnene øve sig i at være i centrum, sætte ord på følelser og tanker, bruge kroppen og mimikken til at fortælle og udtrykke sig.

Under vores Råstofprojekt i efteråret 2023, blev vi på Krudtuglegruppen opmærksomme på, at børnene havde brug for et kreativt rum, hvor de frit kunne udfolde sig kreativt. Vi indrettede legerummet med et arbejdsbord samt fri adgang til kreative materialer, sakse, lim m.m. Vi lagde for en tid alle skabeloner på hylden og lod børnene skabe ud fra fri fantasi, hvilket gjorde at mange børn som førhen ikke opsøgte disse aktiviteter pludselig fandt lysten, modet og skabertrangen frem. Det er et rum vi ikke vil undvære den dag i dag, da det har givet børnene et medejerskab og indflydelse på det de laver. For nogle børn er det blevet det bedste rum at starte dagen i.

Krudtuglerne har et ekstra grupperum, som ændrer karakter alt efter de behov, vi ser hos børnene. I efteråret 2023 var det et konstruktionsrum, hvor børnene i samarbejde byggede bilbaner slotte, borge, højhuse af alt fra LEGO, skuresvampe, pap, træstykker, brædder, kopper m.m.

”Pædagogik, en profession hvor man ikke må tænke småt”.

Loris Malaguzzi

I foråret 2024 har vi ændret rummet til "Nr. 47" – et legerum, hvor der kan leges rollelege som Far, mor og børn, butik eller restaurant. Vi har indrettet rummet med billedmaterialer fra butikker med madvarer og produkter man kan købe. Vi har hængt billeder op af den aftensmad de spiser derhjemme, og rummet er blevet indrettet med et legekøkken og kasser med madvarer, telefon, pengekasse og køkkenting, så rummet inviterer til leg.

I hjertet af huser ligger fællesrummet, hvor vi alle mødes til fællessamling, værksteder, holder fællesarrangementer, fælles fester og meget andet. Det er et stort rum med mange muligheder og vi indretter det alt efter aktivitet og behov. Da vi havde besøg fra Italien i foråret 2024 gav vi dem grønt lys til at indrette et atelier svarende til et Reggio Emilio inspireret værksted.

Vi har en stor legeplads, som forløber hele vejen rundt om vores hus. Der er låger mellem de enkelte grupperes legepladser, som kan åbnes og lukkes efter behov. Det giver mulighed for at dele børnene op, men også at være sammen i det store fællesskab. Hver afdeling har sin egen legeplads med forskellige muligheder og legeudstyr, samt læringskasser. I et af vore skure har vi et træværksted, hvor børnene kan prøve kræfter med træhåndværk og snitning.

Legepladsen indbyder til alsidig leg og fysisk aktivitet, og uderummet er dynamisk alt efter hvad

børnene og de voksne sætter i spil.

Det kan være:

Leg i sandkasse, gyng, køre mooncar og løbicycle fangeleg, læringskasser, musik, sang og teater. Vi sætter staffelier op og lægger vandfarver frem, vi sætter plateauer frem med græs på og en kasse med dyr, de kan lege med. Vi breder tæpper ud og sætter en kasse med bøger, vi spiller kongespil eller billedlotteri. Der er mange muligheder

ÆSTETISKE FAG

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur, kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

En gruppe fra Krummerne har været i skoven for at finde naturmaterialer, som de nu skal bruge til at lave kunst af. Den voksne lægger det på bordet uden at give instruktioner. Børnene kigger afventende på hende. Hun kan se at de ikke forstår hvad de skal, så hun fortæller dem at de skal lave kunst, og at de selv må bestemme hvordan det skal se ud, for de er kunstnerne. Børnene går først tøvende i gang, men allerede efter et par gange, har børnene forstået hvad aktiviteten går ud på. Nogle dage senere går pædagogen forbi et af børnene, som sidder fordybet i at skabe, og hun spørger: Hvad laver du? "Jeg laver kunst!", svarer barnet.

Det er vigtigt at børnene får kendskab til den kultur vi lever i, men også at de tilegner sig viden om andres værdier og måder at leve på. Vi ønsker at børnene udvikler respekt, tolerance og omsorg i forhold til mødet med andre kulturer og mennesker.

Vi har fokus på legekulturer i børnenes frie leg, og hvor legen er målet i sig selv. Her kan vi blive klogere på det børnene er optaget af, deres måder at tænke på, deres ageren og rollefordeling.

Vi står på sidelinjen og kan guide på vej, anvise muligheder og lege med.

En gruppe børn leger inde i Nr. 47:

De vil gerne lege restaurant, men de har brug for hjælp til at få legen i gang. Den voksne hjælper med borddækningen, de snakker rækkefølge af ting, hvor de skal ligge og at skaffe de ting der mangler. Den voksne får et klart billede af hvilke roller de enkelte børn har. Hvem der styrer legen, hvem der udfører det der skal gøres i legen. Den voksne hjælper ved optakt til uoverensstemmelser børnene imellem, kommer med forslag til hvordan de kan være nysgerrige på hinanden. Legen fortsætter i lang tid og udvikler sig løbende.

De æstetiske udtryksformer er mangfoldige og sanselige og kan ses på som et sprog for både følelser og intellekt. Det er erkendelsens sprog, og når vi skaber, skabes vi. Gennem de æstetiske fagområder kan vi sammen udforske det, som ikke let kan fanges med ord. Glæde i kreativitet, nysgerrighed, undren, spontanitet og evne til improvisation er her vigtige arbejdsområder for personalet. At skabe og opleve sammen til samhørighed i et positivt socialt fælleskab.

I Børnenes Kulturhus skelner vi mellem kultur *for* børn, kultur *med* børn og kultur *af* børn. Kultur *for* børn handler om at lade børnene møde kunst og kulturelle udtryk, hvor de voksne er kulturformidlere og går på opdagelse i kunsten sammen med børnene og skaber undring og mulighed for at blive berørt. Kultur *med* børn handler om at følge barnets fokus og interesser og gribe mulighederne i hverdagen. Det kan f.eks. være i dramaforløb, hvor de voksne går foran i at vise hvordan man sætter sig selv i spil. Her er vi opmærksomme på at veksle mellem tilrettelagte og spontane aktiviteter. Kultur *af* børn handler om at give plads til barnets egne udtryk og understøtte barnets kreative processer. I praksis betyder det at indretningen af rum og valg af materialer er begrundet i bevidste, pædagogiske overvejelser.

Dokumentation

Vi dokumenterer og evaluerer løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem læringsmiljø og de pædagogiske mål.

Vi dokumenterer dagligdagen gennem billeder og små film vi optager. Disse hænges op, slås op på AULA eller vises ved arrangementer så de inviterer til dialog mellem os, børnene samt forældrene. Dermed synliggør vi det daglige pædagogiske arbejde, og vi kan gennem dialogen sikre at vi får justeret vore arbejdsgang.

SAMARBEJDE

DAGPLEJEN

Vi modtager børn fra dagplejerne i kommunen, inden opstart afholdes der et brobygningsmøde med forældre og dagpleje, for at sikre en god overgang. Dagplejerne kommer på besøg med børnene inden opstart, hvis det er muligt.

SKOLERNE

Der etableres brobygningsdage for kommende skolebørn, som foregår på skolerne i marts og april måned, hvor børn der skal gå på samme skole lærer hinanden og de voksne fra SFO /skole at kende. Nye relationer skabes blandt børn og voksne, ved at der igangsættes lege der understøtter læringsfællesskaberne både inde og ude. Det er med til at skabe tryghed for børnene, når de starter i SFO/skole.

TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

- Tale/hørekonsulent
- Psykolog
- Fysioterapeut/ergoterapeut
- Ressource teamet
- Inklusionsteamet
- Sundhedsplejersken
- Motorikvejleder (er ansat i huset)
- Flersprogs pædagoger

KULTURFORMIDLERE

- Biblioteket/Multikulturhuset
- Musikskole
- Kirken
- Alsion

VIDENSBYEN

En afdeling i forvaltningen Børn, unge og uddannelse som vi bruger til at højne vores faglige niveau og værdisætte vores kulturprofil arbejde.

UC Syd (Uddannelses Center Syd)

Vi er uddannelses institution og modtager pædagogstuderende i kortere og længere praktiker. Huset har 5 uddannede praktikvejledere.

LITTERATUR DER INSPIRERER

“Vi gør kultur” af Kaare W. Nielsen m.fl.

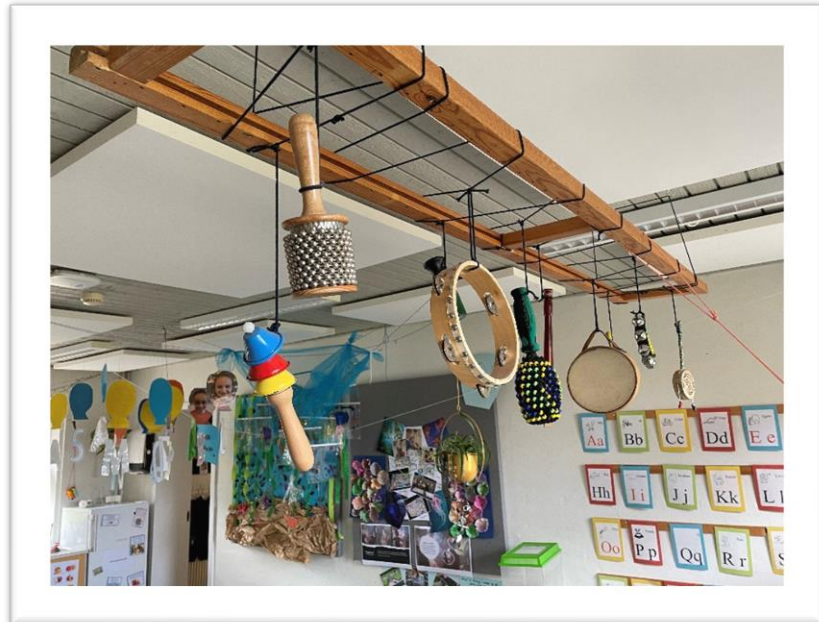
“Fortællinger om relationspsykologi i praksis” Jørgen Rønsholdt m.fl

“Relationspsykologi i praksis” Annette Groot m.fl.

“Det dobbelte blik” Hanne Warming m.fl.

“Den styrkede pædagogiske læreplan” www.emu.dk

TAK FOR NU – HÅBER VI SES!

Børnenes Kulturhus

Tekst og melodi:
Dorte Boeckmann
Arrangement:
Dorte Boeckman og Mads Menzer

$\text{♩} = 100$
Vers

Piano G G

1. Så'r det på med van-ten her kom-mer he - le ban-den
2. Vi vil ud i by - en Syng højt og skævt mod sky - en

Pno. D G

vi er fra Børn - es' Kul - tur - hus
vi er fra Børn - es' Kul - tur - hus

Pno. G G

Vi løb - er og vi leg - er vi hop - per, hin - ker, drej - er
Vi els - ker bål og ba - ger Sno-brød og heks - e ka - ger

Pno. D G

1. Vi er fra Børn - es' Kul - tur - hus tur-hus og er der
2. Vi er fra Børn - es' Kul -

Pno. C G

nog - et der er svært sam-men skal vi få det lært vi er til

Pno. C D^7

fest og højt hum-ør vi prø - ver af vi vil og tør!

3.
Vi kigger undersøger
Vi læser mange bøger
Vi er fra Børnes' Kulturhus
Vi vokser og vi snubler
Vi rejser os og jubler
Vi er fra Børnes' Kulturhus

Og er der...

4.
Spilopper, vi kan rumme
Krudtugler, hver en Krumme
Vi er fra Børnes' Kulturhus
Vi gror og vokser sammen
Så højt vi sprænger rammen
Vi er fra Børnes' Kulturhus

Ja, Vi er fra Børnes' Kulturhus
(Hva' for naue?)
Ja, Vi er fra Børnes' Kulturhus!